

Spisi splitskog bilježnika Albertola Bassanege od 1368. do 1369. godine. Acta notarii Spalatensis Albertoli Bassanega ab anno 1368 usque ad annum 1369, prir. Branka Grbavac – Damir Karbić – Ariana Kolak Bošnjak, Splitski spomenici. Dio prvi: Splitski bilježnički spisi. Monumenta Spalatensia. Pars prima: Acta notariorum Spalatensium, sv. 2, Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium, sv. 59, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 2020., 342 str.

U izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 2020. godine, u sklopu sv. 59 serije Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium, osamnaest godina nakon prvog sveska, objavljen je drugi svezak podserije naslovljene Splitski spomenici. Dio prvi: Splitski bilježnički spisi. Riječ je kritičkom izdanju bilježničke knjige splitskog bilježnika Albertola Bassanege, a koja se nalazi pohranjena u Državnom arhivu u Zadru u fondu Bilježnici Splita. Svezak su priredili Branka Grbavac, Damir Karbić i Ariana Kolak Bošnjak. Glavni urednik serije bio je akademik Tomislav Raukar, a recenzenti izdanja akademici Franjo Šanjek i Darko Novaković.

Izdanje broji 429 dokumenata koje je zapisao splitski bilježnik Albertolo pok. Lafranka Bassanege iz Milana u razdoblju od svibnja 1368. do svibnja 1369. godine. Sama bilježnica podijeljena je u četiri fascikula: *Fasciculus primus* (1–186), *Fasciculus secundus* (187–253), *Fasciculus tertius* (255–265), *Fasciculus quartus* (267–280). Nakon glavnog dijela, znanstveni aparat uključuje vrlo detaljna kazala naslovljena *Index nominum* (281–303), zatim *Index locorum* (305–310), te naposljetku i *Index rerum* (311–335). Na str. 336 počinju faksimili odabranih dokumenata.

Prije samih dokumenata, priređivači su napisali *Predgovor* (VII–XXI) u kojem su nas na vrlo pregledan način upoznali s formalnom diplomatskom analizom vrlo kompleksnog izvora iz druge polovice 14. stoljeća. Iako priređivači skromno zaključuju kako se o životu promatranog bilježnika jako malo zna, donose nam nekoliko lijepih biografskih podataka o Albertolu pok. Lafranka Bassanege iz Milana, vremenu njegova dolaska i spomena na temelju analize isprave koje izdaje. Nadalje, priređivači su napravili i opširan prikaz funkcioniranja bilježničkih kancelarija u onovremenoj Dalmaciji, te je predstavljen jezik kojim se Albertolo služio u bilježničkoj praksi. Ono što je zapravo izrazito zanimljivo za sama Albertola je i činjenica da je kao kancelar zapisivao i statutarne odredbe splitskog statuta koje su donešene u njegovu razdoblju.

Splitske bilježničke spise počeo je objavljivati pokojni Jakov Stipišić, a rad na prvom svesku nastavio je Ante Nazor. Sve je to nastalo kao produkt paleografske škole koja je bila održavana tradicijski na Zavodu za povijesne i društvene znanosti HAZU na Strossmayerovom trgu 2. I ovo djelo danas nastalo je kao produkt tečaja koje je dr. Karbić održavao studentima Hrvatskih studija na prijelazu stoljeća. Branka Grbavac i Ariana Kolak Bošnjak priredile su kao rezultat toga tečaja spise Albertola Bassanege na čemu im treba čestitati, jer su nastavili tradiciju koja je započeta u drugoj polovici 20. stoljeća učenjem pomoćnih povijesnih znanosti na našem Zavodu. Sada se nastavlja rad na izvorima na nekim drugim projektima, a znamo i da će se nastaviti visoka razina koju je ovo djelo zadalo.

Goran Budeč